

Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje
Slovenije Pension and Disability Insurance
Institute of Slovenia

Stanje na področju upokojevanja in pokojnin v Sloveniji

Projekt Moje delo.Moja pokojnina
sofinancira Evropska unija

Sabina Gradišar
16. april 2019

www.zpiz.si

Namen

Predstaviti stanje na področju upokojevanja v Sloveniji s poudarkom na predstavitvi

- pogojev za pridobitev pravice do **STAROSTNE** in **PREDČASNE POKOJNINE** po veljavnem Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 102/15, 23/17, 40/40 in 65/17, v nadaljevanju **ZPIZ-2**) in
- načina odmere teh pravic.

Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje
Slovenije Pension and Disability Insurance Institute of
Slovenia

POGOJI

STAROST + DOBA

Pogoji za pridobitev pravice do starostne pokojnine

27. člen ZPIZ-2

podlaga	spol	starost	dopolnjena doba
27/1.	M in Ž	65 let	15 let ZAVAROVALNE DOBE
27/3.*	Ž	64 let 6 mesecev	20 let POKOJNINSKE DOBE
27/4.	M in Ž	60 let	40 let POKOJNINSKE DOBE BREZ DOKUPA

* prehodno obdobje, ki velja do 31. 12. 2019

Doba

7. člen ZPIZ-2

- POKOJNINSKO DOBO BREZ DOKUPA predstavljajo:
 - obdobja **obvezne** vključitve v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje,
 - obdobja **prostovoljne** vključitve v obvezno zavarovanje **do 31. 12. 2012**, ko so bili prispevki dejansko plačani,
 - obdobja opravljanja **kmetijske dejavnosti** in
 - obdobja **delovnega razmerja v tujini**,
- VENDAR
- brez dokupa pokojninske dobe.

Doba

7. člen ZPIZ-2

- ZAVAROVALNO DOBO predstavljajo:
- obdobja, ko je bil zavarovanec **obvezno ali prostovoljno** vključen v obvezno zavarovanje, ter
- obdobja, za katera so bili plačani prispevki,
- vključno z dokupom pokojninske dobe.

Doba

7. člen ZPIZ-2

- POSEBNO DOBO predstavljajo:
- obdobja, ki se v skladu s tem zakonom štejejo v pokojninsko dobo ne glede na plačilo prispevkov, ki pa brez zakonsko določene minimalne zavarovalne dobe ne daje pravice do pokojnine
- npr. čas opravljanja dolžnosti pri obrambi RS.

Doba

7. člen ZPIZ-2

- POKOJNINSKO DOBO predstavlja:
- zavarovalna in posebna doba, glede na katero se ugotavljajo pogoji za pridobitev pravice do pokojnine in glede na katero se določi odstotek za odmero pokojnine.

**Starostna
pokojnina**

Pogoji za pridobitev pravice do starostne pokojnine

27. člen ZPIZ-2

podlaga	spol	starost	dopolnjena doba
27/1.	M in Ž	65 let	15 let ZAVAROVALNE DOBE
27/3.*	Ž	64 let 6 mesecev	20 let POKOJNINSKE DOBE
27/4.	M in Ž	60 let	40 let POKOJNINSKE DOBE BREZ DOKUPA

* prehodno obdobje, ki velja do 31. 12. 2019

Znižanje starostne meje za pridobitev pravice do starostne pokojnine

28/1. člen ZPIZ-2

razlog	pogoji	kdo	višina možnega znižanja starosti
OTROCI	<ul style="list-style-type: none"> - skrb za vsakega rojenega ali posvojenega otroka - za katerega je zavarovanec skrbel - v 1. letu otrokove starosti - državljanstvo RS - eden od staršev 	Ž M, če je užival pravico do nadomestila iz naslova starševstva	1 otrok – 6 M 2 otroka – 16 M 3 otroci – 26 M 4 otroci – 36 M 5 ali več otrok – 48 M
VOJSKA	- obvezno služenje vojaškega roka	M	2/3 DEJANSKEGA TRAJANJA
DOBA PRED 18.	- vstop v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje pred dopolnjenim 18. letom starosti	M in Ž	VES ČAS TRAJANJA obveznega zavarovanja do dopolnjenega 18. leta starosti

Znižanje starosti - 40 let pokojninske dobe brez dokupa

podlaga	spol	starost	doba
27/4	M in Ž	60	40 let POKOJNINSKE DOBE BREZ DOKUPA

RAZLOG	OTROCI	VOJSKA	DOBAPRED18
VIŠINA ZNIŽANJA			
M	do 58	do 58	do 58
Ž	do 56		do 57

KOMBINACIJE ZNIŽANJ				
VRSTNI RED	1.	2.	3.	VIŠINA ZNIŽANJA
M				
27/4 – 60 let starosti	dobapred18	otroci	vojska	do 58
Ž				
27/4 – 60 let starosti	otroci	dobapred18		do 57

Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije
Pension and Disability Insurance Institute of Slovenia

Znižanje starosti - 38 let pokojninske dobe brez dokupa

podlaga	spol	starost	doba
27/1 ?	M in Ž	65	15 let ZAVAROVALNE DOBE
28/2 in 28/4	M in Ž	65	38 let POKOJNINSKE DOBE BREZ DOKUPA

RAZLOG	OTROCI	VOJSKA
VIŠINA ZNIŽANJA		
M	do 61	do 63
Ž	do 61	

KOMBINACIJE ZNIŽANJ			
VRSTNI RED	1.	2.	VIŠINA ZNIŽANJA
M			
27/1 – 65 let starosti	otroci	vojska	do 63

Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije
Pension and Disability Insurance Institute of Slovenia

Predčasna pokojnina

Pogoji za pridobitev pravice do predčasne pokojnine

29. člen ZPIZ-2

podlaga	spol	starost	dopolnjena doba
29/1.	M in Ž	60 let	40 let POKOJNINSKE DOBE

NI NIŽANJA STAROSTNE MEJE!

VIŠINA POKOJNINE

Višina pokojnine

Višina pokojnine je odvisna od

- dolžine dopolnjene pokojninske dobe -> odstotek odmere pokojnine
- vrste pravice -> odstotek povečanja oz. zmanjšanja in
- višine pokojninske osnove -> najugodnejše 24 letno povprečje

DOLOČITEV ODSTOTKA ZA ODMERO POKOJNINE

Določitev odstotka za odmero pokojnine - MOŠKI

37/1. člen ZPIZ-2

- 15 let POKOJNINSKE DOBE -> 26%
- vsako nadaljnje leto dobe -> 1,25% brez zgornje omejitve

Pokojninska doba v letih	Odmerni odstotek (%)	Pokojninska doba v letih	Odmerni odstotek (%)	Pokojninska doba v letih	Odmerni odstotek (%)
	moški		moški		moški
15	26	24	37,25	33	48,5
16	27,25	25	38,5	34	49,75
17	28,5	26	39,75	35	51
18	29,75	27	41	36	52,25
19	31	28	42,25	37	53,75
20	32,25	29	43,5	38	54,75
21	33,5	30	44,75	39	56
22	34,75	31	46	40	57,25
23	36	32	47,25		

- Za vsaj 6 mesecev dobe -> 0,63%

Določitev odstotka za odmero pokojnine - ŽENSKA

37/3. člen ZPIZ-2

- prehodno obdobje do 31. 12. 2019
- 15 let POKOJNINSKE DOBE -> 29%
- Vsako nadaljnje leto dobe -> 1,38%

Pokojninska doba v letih	Odmerni odstotek (%)	Pokojninska doba v letih	Odmerni odstotek (%)	Pokojninska doba v letih	Odmerni odstotek (%)
	ženska		ženska		ženska
15	29	24	41,42	33	53,84
16	30,38	25	42,80	34	55,22
17	31,76	26	44,18	35	56,60
18	33,14	27	45,56	36	57,98
19	34,52	28	46,94	37	59,36
20	35,90	29	48,32	38	60,74
21	37,28	30	49,70	39	62,12
22	38,66	31	51,08	40	63,50
23	40,04	32	52,46		

- Za vsaj 6 mesecev dobe -> 0,69%

Ugodnejše vrednotenje dobe

37/6. člen ZPIZ-2

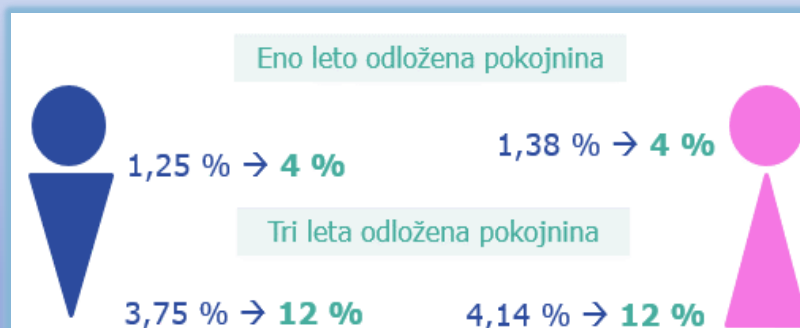
Pogoji za ugodnejše vrednotenje dobe :

- izpolnitev pogoja dobe (PDBD) za priznanje pravice do starostne pokojnine
- neprekinjena vključenost v obvezno zavarovanje po izpolnitvi pogoja
- še naprej PDBD
- tri zaporedna leta zavarovanja
- **3M = +1%**
- **3 ZAPOREDNA LETA -> max. 12%**

Ugodnejše vrednotenje dobe

Odložitev upokojitve

Če oseba po izpolnitvi pogojev za pridobitev pravice do starostne pokojnine ostane vključena v obvezno zavarovanje poln delovni čas:

Zmanjšanje predčasne pokojnine

38/1. člen ZPIZ-2

- **vsak mesec manjkajoče starosti do dopolnitve 65 let starosti (MOŠKI)**
- **vsak mesec manjkajoče starosti do dopolnitve 64 let 6 mesecev starosti (ŽENSKE – v letu 2019)**
- zmanjšanje za **0,3%**.
- maksimalno znižanje: **18%**

- **1M = -0,3% -> max. 18%**

- Zmanjšanje predčasne pokojnine je **TRAJNO!**

POKOJNINSKA OSNOVA

Pokojninska osnova

30. člen ZPIZ-2

Pokojninsko osnovo tvori mesečno povprečje osnov zavarovanca za posamezno leto zavarovanja, od katerih so bili plačani prispevki za obvezno zavarovanje.

Osnove, ki tvorijo pokojninsko osnovo so:

- plače
- z zakonom določena nadomestila - za izračun pokojninske osnove med drugimi štejejo tudi nadomestila plače za časčasne zadržanosti z dela po predpisih o zdravstvenem zavarovanju in po predpisih o delovnih razmerjih oziroma po predpisih o urejanju trga dela, po predpisih o starševskem dopustu...
- drugi prejemki in
- zavarovalne in druge osnove

Izračun pokojninske osnove

Najugodnejše povprečje

- **osnov**
- **zaporednih**
- **24 let**
- zavarovanja od 1. januarja 1970 dalje

ODMERA POKOJNINE

Odmera pokojnine

POKOJNINSKA OSNOVA

X

ODSTOTEK ODMERE POKOJNINE

+/- (ODSTOTEK POVEČANJA ALI ZMANJŠANJA)

= ZNESEK POKOJNINE

PRIMERI

Prikaz izračuna pokojninske osnove

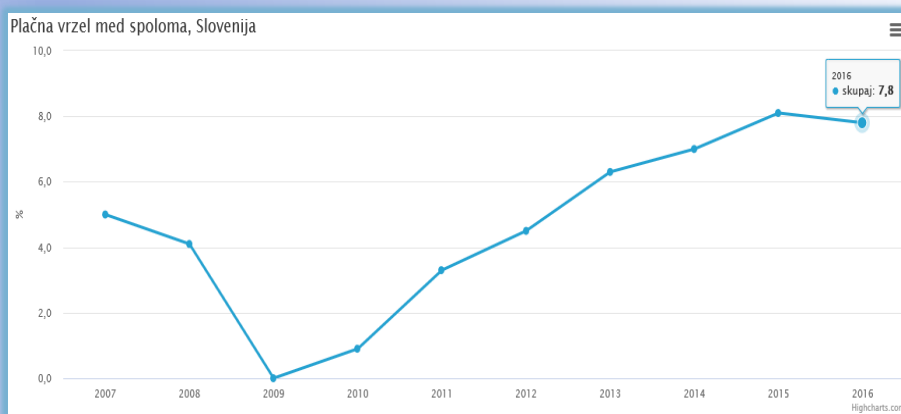
leto	znesek povprečne kumulativne plače*	znesek letne osnove - bruto	količnik -bruto/neto	neto znesek osnove	valorizacijski količnik	valoriziran znesek povprečne plače mesečno
2017	1.626,95	19.523,40	1,53186	12.744,90	1,000	1.062,07
2016	1.584,66	19.015,92	1,53822	12.362,29	1,031	1.062,13
2015	1.555,89	18.670,68	1,53563	12.158,32	1,048	1.061,83
2014	1.540,25	18.483,00	1,53186	12.065,72	1,056	1.061,78
2013	1.523,18	18.278,16	1,52765	11.964,89	1,065	1.061,88
2012	1.525,47	18.305,64	1,5387	11.896,82	1,071	1.061,79
2011	1.524,65	18.295,80	1,54416	11.848,38	1,076	1.062,41
2010	1.494,88	17.938,56	1,54655	11.599,08	1,099	1.062,28
2009	1.438,96	17.267,52	1,54727	11.159,99	1,142	1.062,06
2008	1.391,43	16.697,16	1,54631	10.798,07	1,180	1.061,81
2007	1.284,79	15.417,48	1,53965	10.013,63	1,273	1.062,28
	*vir: SURS					1.062,03

Predpostavke simulacij:

- Uveljavitev pravice 1. 1. 2018
- Najugodnejše povprečje pokojninskih osnov: 1.062,03 EUR
- Plačna vrzel: 7,8% -> 979,19 EUR

Plačna vrzel med spoloma v Republiki Sloveniji (2016)

Vir: www.stat.si

Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije
Pension and Disability Insurance Institute of Slovenia

SIMULACIJA ODMERE POKOJNINE 1

Minimalni pogoj: 65/15

ODMERA POKOJNINE M:

100% PP: 1.062,03 EUR x 26% = 276,12 EUR

ODMERA POKOJNINE Ž:

100% PP: 1.062,03 EUR x 29% = 307,98 EUR

PV 7,8%: 979,19 EUR x 29% = 283,96 EUR

Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije
Pension and Disability Insurance Institute of Slovenia

SIMULACIJA ODMERE POKOJNINE 2

Pogoj polne dobe: 60/40

Odmera pokojnine M:

100% PP: 1.062,03 EUR x 57,25% = 608,01 EUR

Odmera pokojnine Ž:

100% PP: 1.062,03 EUR x 63,5% = 674,38 EUR

PV 7,8%: 979,19 EUR x 63,5% = 621,78 EUR

SIMULACIJA ODMERE POKOJNINE 3

Z upoštevanjem nižanja starosti – 38 PDBD

1 otrok -> 6 M -> Upokojitev pri starosti **64L 6M**

2 otroka -> 16 M -> Upokojitev pri starosti **63L 8M**

3 otroci -> 26 M -> Upokojitev pri starosti **62L 10M**

Odstotek odmere pokojnine za 38 let dobe Ž: 60,74%

100% PP: 1.062,03 EUR x 60,74% = 645,07 EUR

PV 7,8%: 979,19 EUR x 60,74% = 594,76 EUR

12 M vojske -> 2/3 obdobja = 8 M -> Upokojitev pri starosti **64L 4M**

15 M vojske -> 2/3 obdobja = 10 M -> Upokojitev pri starosti **64L 2M**

Odstotek odmere pokojnine za 38 let dobe M: 54,75%

100% PP: 1.062,03 EUR x 54,75% = 581,46 EUR

STANJE POKOJNIN V SLOVENIJI

Stanje pokojnin v RS

RAZPOREDITEV POKOJNIN brez uživalcev sorazmernih delov pokojnin in delnih pokojnin, 12/2018

INTERVALI ZNESKOV POKOJNIN V EUR	STAROSTNE POKOJNINE						STAROSTNE, INVALIDSKE, DRUŽINSKE IN VDOVSKE POKOJNINE		
	ŠTEVILO			STR. V %	ŠTEVILO (ŠIRŠI RAZREDI)	POVPREČNA POKOJNINSKA DOBA		ŠTEVILO	STR. V %
	ŽENSKÉ	MOŠKI	SKUPAJ			LET	MES		
do 200,00	0	0	0	0,0		-	-	9.649	1,8
200,01 - 300,00	5.192	4.711	9.903	2,6		20	1	27.250	5,2
300,01 - 400,00	9.865	6.207	16.072	4,3		25	2	41.541	7,9
400,01 - 500,00	21.751	10.614	32.365	8,6	58.340	32	6	60.177	11,5
500,01 - 600,00	64.494	37.068	101.562	26,9		37	5	128.354	24,6
600,01 - 700,00	30.387	30.993	61.380	16,2		37	8	74.903	14,3
700,01 - 800,00	22.150	25.348	47.498	12,6		37	8	56.651	10,8
800,01 - 900,00	16.456	17.425	33.881	9,0		37	10	39.327	7,5
900,01 - 1.000,00	10.688	11.541	22.229	5,9	266.550	37	11	25.465	4,9
1.000,01 - 1.100,00	6.291	7.895	14.186	3,8		38	1	16.322	3,1
1.100,01 - 1.200,00	3.879	5.670	9.549	2,5		38	2	11.031	2,1
1.200,01 - 1.300,00	2.587	3.997	6.584	1,7		38	3	7.603	1,5
1.300,01 - 1.400,00	1.815	2.914	4.729	1,3		38	4	5.753	1,1
1.400,01 - 1.500,00	1.267	2.123	3.390	0,9	38.438	38	5	3.622	0,7
1.500,01 - 1.600,00	957	1.723	2.680	0,7		38	4	2.860	0,5
1.600,01 - 1.700,00	789	1.598	2.387	0,6		38	3	2.517	0,5
1.700,01 - 1.800,00	740	1.550	2.290	0,6		38	6	2.401	0,5
od 1.800,01	2.569	4.602	7.171	1,9	14.528	40	5	7.319	1,4
SKUPAJ	201.877	175.979	377.856	100,0	377.856	36	4	522.745	100,0

Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje
Slovenije
Pension and Disability Insurance Institute of
Slovenia

Stanje pokojnin v RS – primerjava višine pokojnin M/Ž

INTERVALI ZNESKOV POKOJNIN V EUR	STAROSTNE POKOJNINE					do					Ž	M	
	ŠTEVILO				STR. V %								ŠTEVILO (ŠIRŠI RAZREDI)
	ŽENSKÉ	MOŠKI	SKUPAJ	STR. V %									
do 200,00	0	0	0	0,0		do	200	0	0				
200,01 - 300,00	5.192	4.711	9.903	2,6		200,01	300	5192	4711	9903	52%	48%	
300,01 - 400,00	9.865	6.207	16.072	4,3		300,01	400	9865	6207	16072	61%	39%	
400,01 - 500,00	21.751	10.614	32.365	8,6	58.340	400,01	500	21751	10614	32365	67%	33%	
500,01 - 600,00	64.494	37.068	101.562	26,9		500,01	600	64494	37068	101562	64%	36%	
600,01 - 700,00	30.387	30.993	61.380	16,2		600,01	700	30387	30993	61380	50%	50%	
700,01 - 800,00	22.150	25.348	47.498	12,6		700,01	800	22150	25348	47498	47%	53%	
800,01 - 900,00	16.456	17.425	33.881	9,0		800,01	900	16456	17425	33881	49%	51%	
900,01 - 1.000,00	10.688	11.541	22.229	5,9	266.550	900,01	1000	10688	11541	22229	48%	52%	
1.000,01 - 1.100,00	6.291	7.895	14.186	3,8		1000,01	1100	6291	7895	14186	44%	56%	
1.100,01 - 1.200,00	3.879	5.670	9.549	2,5		1100,01	1200	3879	5670	9549	41%	59%	
1.200,01 - 1.300,00	2.587	3.997	6.584	1,7		1200,01	1300	2587	3997	6584	39%	61%	
1.300,01 - 1.400,00	1.815	2.914	4.729	1,3		1300,01	1400	1815	2914	4729	38%	62%	
1.400,01 - 1.500,00	1.267	2.123	3.390	0,9	38.438	1400,01	1500	1267	2123	3390	37%	63%	
1.500,01 - 1.600,00	957	1.723	2.680	0,7		1500,01	1600	957	1723	2680	36%	64%	
1.600,01 - 1.700,00	789	1.598	2.387	0,6		1600,01	1700	789	1598	2387	33%	67%	
1.700,01 - 1.800,00	740	1.550	2.290	0,6		1700,01	1800	740	1550	2290	32%	68%	
od 1.800,01	2.569	4.602	7.171	1,9	14.528	1800,01		2569	4602	7171	36%	64%	
SKUPAJ	201.877	175.979	377.856	100,0	377.856								

ZPIZ Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije
 Pension and Disability Insurance Institute of Slovenia

Povprečna dopolnjena pokojninska doba

POVPREČNA DOPOLNJENA POKOJNINSKA DOBA NOVIH UŽIVALCEV POKOJNIN IZ OBVEZNEGA ZAVAROVANJA (brez uživalcev predčasne pokojnine in uživalcev z zavarovalno dobo s povečanjem) po letih

LETO	STAROSTNI (Z DELNIMI)				INVALIDSKI			
	ŽENSKÉ		MOŠKI		ŽENSKÉ		MOŠKI	
	LET	MES	LET	MES	LET	MES	LET	MES
2009	35	8	38	2	26	8	28	3
2010	35	6	38	0	27	1	28	1
2011	34	11	37	9	27	4	28	1
2012	35	4	37	3	26	1	26	7
2013	36	1	37	11	27	10	27	8
2014	36	2	37	9	26	10	27	6
2015	36	11	37	9	27	6	27	3
2016	37	2	37	6	27	6	27	9
2017	37	3	36	7	29	3	27	6
2018	39	1	37	8	29	5	28	0

Opomba: za leta od 2012 naprej je uporabljena spremenjena metodologija. Po priporočilu Računskega sodišča RS je upoštevan drugačen zajem uživalcev pokojnin. Zajeti so vsi z datumom priznanja pravice v letu, ne glede na to, da so odločbo o tem lahko prejeli pozneje. Poleg tega se po novem povprečna starost izračunava ob upoštevanju let, mesecev in dni. Podatki za leto 2018 so začasni, končni bodo objavljeni v junijski številki mesečnega statističnega pregleda in v letnem poročilu za leto 2019.

ZPIZ Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije
 Pension and Disability Insurance Institute of Slovenia

Povprečna starost novih uživalcev pokojnin

POVPREČNA STAROST NOVIH UŽIVALCEV POKOJNIN IZ OBVEZNEGA ZAVAROVANJA (brez uživalcev predčasne pokojnine in uživalcev z zavarovalno dobo s povečanjem) po letih

LETO	STAROSTNI (Z DELNIMI)				INVALIDSKI			
	ŽENSKE		MOŠKI		ŽENSKE		MOŠKI	
	LET	MES	LET	MES	LET	MES	LET	MES
2009	58	1	62	0	51	11	54	8
2010	58	5	61	10	51	9	54	8
2011	58	8	61	9	52	2	54	11
2012	58	2	61	3	50	11	54	2
2013	58	6	60	11	51	5	53	9
2014	59	0	61	2	51	3	54	5
2015	59	2	61	4	52	0	54	5
2016	60	0	61	9	52	4	55	0
2017	60	4	62	3	53	7	55	4
2018	60	4	62	2	54	6	55	2

Opomba: za leta od 2012 naprej je uporabljena spremenjena metodologija. Po priporočilu Računskega sodišča RS je upoštevan drugačen zajem uživalcev pokojnin. Zajeti so vsi z datumom priznanja pravice v letu, ne glede na to, da so odločbo o tem lahko prejeli pozneje. Poleg tega se po novem povprečna starost izračunava ob upoštevanju let, mesecev in dni. Podatki za leto 2018 sočasni, končni bodo objavljeni v junijski številki Mesečnega statističnega pregleda in v Letnem poročilu 2019. Zajeti so novi uživalci pokojnin iz obveznega zavarovanja brez uživalcev predčasne pokojnine in uživalcev z zavarovalno dobo s povečanjem.

Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije
Pension and Disability Insurance Institute of Slovenia

Hvala za vašo pozornost!

Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije
Pension and Disability Insurance Institute of Slovenia